

ת"פ 18525/10/17 - מדינת ישראל נגד מיכאל ברטיק, פבל טרנופולסקי

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 18525-10-17 מדינת ישראל נ' ברטיק(עציר) ואח'

לפני כבוד השופטת תמר שרון נתנאל
מדינת ישראל המאשימה

נגד

הנאשמים

1. מיכאל ברטיק (עציר)
2. פבל טרנופולסקי (עצור בפיקוח)

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד גב' אילנה קוזמינר

ב"כ הנאשם 1: עו"ד גב' שרית גולן (ס. ציבורית)

ב"כ הנאשם 2: עו"ד אולג פרגין (ס. ציבורית)

הנאשם 1 באמצעות שב"ס

הנאשם 2 בעצמו

גזר דין

1. הנאשמים הורשעו, על פי הודאתם, בכתב אישום מתוקן (סומן "א"), במסגרת הסדר טיעון (להלן: "ההסדר"), בביצוע עבירות כדלקמן:

נאשם 1 הורשע בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות - לפי סעיפים 333 ו-335(א) לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") ובעבירה של החזקת סכין - לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין. בעניינו של נאשם זה, ההסדר לא כלל הסכמה לעונש, וסוכם כי הטיעונים לעונש יהיו חופשיים.

נאשם 2 הורשע בעבירה של סיוע לחבלה חמורה - לפי סעיף 333 ו-31 לחוק העונשין. בעניינו של נאשם זה, הגיעו הצדדים להסכמה כי, בכפוף לחוות הדעת של הממונה על עבודות השירות (להלן: "הממונה") ייגזרו עליו 6 חודשי מאסר, אשר ירוצו בעבודות שירות וכן מאסר על תנאי ופיצוי למתלונן.

2. להלן עובדות כתב האישום המתוקן:

א. בין נאשם 1 לבין ס ע (להלן: "המתלונן") קיימת היכרות מוקדמת. נאשם 1 הוא אחיו של בוריסלב ברטיק (להלן: "בוריס"), וחבר של נאשם 2.

ב. בן ביטון (להלן: "בן") הוא חבר של המתלון, ובינו לבין הנאשמים ובוריס קיימת היכרות מוקדמת.

ג. ביום 15.9.17, יצר נאשם 1 קשר טלפוני עם בן, וביקש ממנו להסיעו לביתו של המתלון, הנמצא בבניין מגורים ברחוב ב..... (להלן: "בניין המגורים"). בן נעתר לבקשתו של נאשם 1, וסיכם עמו כי הוא יגיע ברכבו מסוג סיאט בצבע לבן מספר 29-617-12 (להלן: "הרכב") לגן ציבורי בקרית חיים (להלן: "הגן הציבורי"), ומשם יסיע את נאשם 1 אל בניין המגורים (להלן: "הסיכום").

ד. בהתאם לסיכום, סמוך לאחר השעה 19:00, הגיע בן ברכב אל הגן הציבורי, שם המתינו לו הנאשמים ובוריס. הנאשם ובוריס נכנסו לרכב, והארבעה נסעו מהגן הציבורי לבניין המגורים.

ה. סמוך לשעה 19:23, עצר בן את הרכב בקרבת הכניסה לבניין המגורים. הנאשמים ירדו מהרכב, ונכנסו פנימה לתוך בניין המגורים, וכן ובוריס המתינו להם בקרבת מקום, כשבן יושב ברכב, ובוריס נמצא מחוץ לרכב, סמוך לבניין המגורים.

ו. בהמשך למתואר לעיל, הסתתרו הנאשמים מאחורי קיר הסמוך למדרגות ולמעלית בקומת הכניסה של בניין המגורים, כשנאשם 1 מצויד בסכין (להלן: "הסכין"), והמתינו לבואו של המתלון.

ז. באותו זמן, ירד המתלון במעלית מביתו לקומת הכניסה של בניין המגורים. לאחר שהמתלון יצא מהמעלית, התקרבו אליו הנאשמים, ונאשם 1 דקר את המתלון באמצעות הסכין שתי דקירות עמוקות, האחת בירכו הימנית והשנייה בבטנו התחתונה מצד ימין, כשנאשם 2 סייע לו בנוכחותו, ובכך הקל על נאשם 1 בביצוע העבירה, ואבטח אותו. מיד לאחר מכן, המתלון רץ לכיוון בית כנסת הנמצא מול בניין המגורים, והחל לזעוק לעזרה. הנאשמים נמלטו בריצה מבניין המגורים, ובוריס, אשר הבחין בהם רצים, הצטרף אליהם. השלושה נכנסו לרכב, וכן הסיע אותם מהמקום.

ח. כתוצאה ממעשיו של נאשם 1 ובסיועו של נאשם 2 נגרמו למתלון חבלות חמורות כמפורט להלן: חתך בירך ימין, מהצד החיצוני של רגל ימין לכיוון מרכז הירך למעלה, שעומקו כ- 7 ס"מ ורוחבו כ- 5 ס"מ, וכן חתך בבטן ימנית תחתונה. המתלון איבד דם רב, הוא הובהל לבית החולים כשהוא בסכנת חיים, והוכנס לניתוח חירום. במהלך הניתוח אובחנו קרעים בעורקים ובוורידים שברגלו הימנית של המתלון. כמו כן, המתלון עבר ניתוח לחקר הפציעה בבטן ובהמשך אף נזקק לניתוח נוסף. המתלון שהה באשפוז בבית החולים במשך 14 יום.

במעשיהם המתוארים לעיל:

א. חבל נאשם 1 במתלון חבלה חמורה שלא כדין כשהוא נושא נשק קר.

ב. החזיק נאשם 1 סכין מחוץ לביתו וחצריו שלא למטרה כשרה.

ג. סייע נאשם 2 לנאשם 1 לחבול במתלון חבלה חמורה שלא כדין, בכך שהקל על ביצוע העבירה ואבטח אותו.

3. טיעונים לעונש נשמעו לאחר שהומצאה חוות דעת מטעם הממונה על עבודות השירות, בעניינו של נאשם 2, ותסקיר שירות המבחן בעניינו של נאשם 1.

עניינו של נאשם 2:

ראיות לעונש

4. הוגש גיליון הרשעות קודמות של נאשם 2 (סומן ע/1), ממנו עולה, כי לנאשם 8 הרשעות קודמות. בעברו עבירת החזקה/שימוש בסמים מסוכנים; פריצה לבניין שאינו דירה וביצוע גניבה; היזק לרכוש; פריצה לרכב בכוונה לגנוב; גניבה מרכב; חבלה במזיד לרכב; הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו; תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו; התפרצות לבית מגורים/תפילה לשם ביצוע עבירה; החזקת מכשירי פריצה; גניבה; והעדר מן השרות שלא ברשות.

לא הובאו ראיות לעונש מטעם נאשם 2.

טיעוני הצדדים

5. ב"כ המאשימה טענה כי הסדר הטיעון עם נאשם 2, לעניין העונש, הוא תוצאה של קשיים ראיתיים ולכן ביקשה לכבד את ההסדר ולגזור על הנאשם את העונשים עליהם הוסכם, במסגרתו.

6. גם הסנגור ביקש לכבד את הסדר הטיעון וטען כי חלקו של נאשם 2, על פי כתב האישום, מתבטא רק בנוכחות במקום וכי כל הפעולות האקטיביות, מתחילת האירוע ועד סופו, נעשו על ידי אחרים. לדבריו, גם היוזמה לא הייתה של נאשם מס' 2, אשר רק נכח במקום ובכך הקל על ביצוע העבירה ואבטח את נאשם 1.

לדבריו, נאשם 2 כלל לא ידע שנאשם 1 נושא על גופו סכין, או כי הוא רוצה לפגוע במתלונן והוא הופתע כאשר נאשם 1 הוציא סכין ודקר את המתלונן. ב"כ המאשימה התנגדה לטיעון זה בטענה שהוא חורג מעובדות כתב האישום.

7. הסנגור חפץ להסביר את הרקע לאירוע, אולם ב"כ המאשימה התנגדה לכך, בטענה שבכוונת מכוון, בשל חילוקי דעות בין הצדדים, לא נכלל הרקע בעובדות כתב האישום.

עוד טען הסנגור, כי על אף שכתב האישום המתוקן מפרט נוכחות של שניים נוספים, נהג הרכב שהביא את הנאשמים למקום ואדם נוסף שנשאר מחוץ לבניין, שניים אלה לא הועמדו לדין וכי יש בכך נימוק נוסף להקלה בעונשו של נאשם 2.

8. לעניין הפיצוי למתלונן, טען הסנגור, כי הרקע למעשה לא הוברר וכי "חלל עובדתי" זה צריך להיזקק לזכותו של הנאשם ולו לעניין גובה הפיצוי. כן טען, כי מעבר לנזק שמפורט בעובדות כתב האישום לא הובאו ראיות לעניין גובה הנזק, מה גם שבפני המתלונן פתוחה הדרך להגשת תביעה אזרחית, במסגרתה יוכיח את נזקו.

הסנגור ביקש להתחשב במצבו הכלכלי של הנאשם, שלדבריו הוא קשה מאד נוכח כך שהנאשם שווה תקופה ארוכה בתנאים מגבילים ולחייב אותו בפיצוי סמלי, מבלי שיהיה בכך כדי למצות את זכויות המתלונן.

9. הנאשם 2 אמר שהוא מצטער על כל מה שקרה וביקש להתחשב בו.

גזירת דינו של נאשם 2

עמוד 3

10. לאחר שבחנתי את המיוחס לנאשם 2 בכתב האישום ואת רמת הסיוע המתואר בו ולאחר ששקלתי טענות הצדדים החלטתי להיעתר לבקשת הצדדים ולכבד את הסדר הטיעון.

אציין, כי חלקו של נאשם 2 בפרשה, על פי העובדות אשר בכתב האישום המתוקן (ומעבר לכך אין בפני ולא כלום), הוא הגעתו ביחד עם נאשם 1, לבית המגורים בו בוצעה העבירה, המתנה לבואו של המתלונן, כשהוא ונאשם 1 מסתתרים מאחורי קיר סמוך למדרגות ולמעלית, בכניסה לבית המגורים, וסיוע לנאשם 1, אשר דקר את המתלונן. עובדות כתב האישום מתארות את הסיוע המיוחס לנאשם 2, בעת שזה דקר את המתלונן, באופן כדלקמן: "... כשנאשם 2 סייע לו בנוכחותו ובכך הקל על נאשם 1 בביצוע העבירה ואבטח אותו..." (סעיף 7 לעובדות שורה רביעית) (ההדגשות אינן במקור). כך נכתב גם בסעיף 10(ג) לעובדות כתב האישום.

לא נכתב בכתב האישום, שנאשם 2 נטל חלק בתכנון כלשהו לגבי האירוע, לא נכתב שנאשם 2 ידע מה מתכוון נאשם 1 לעשות כאשר המתלונן יגיע למקום, לא נכתב שנאשם 2 ראה את הסכין אצל נאשם 1 או כי הוא ידע שנאשם 1 מחזיק סכין.

לא ניתן לייחס לנאשם 2 יותר מאשר מיוחס לו, במפורש, בכתב האישום המתוקן. אמנם, לא כתוב בכתב האישום שנאשם 2 הופתע כאשר ראה שנאשם 1 דוקר את המתלונן, אולם טענה זו עולה בקנה אחד עם העובדות הרשומות בכתב האישום.

11. לנאשם 2 עבר פלילי לא מבוטל, בעיקר בעבירות רכוש אך גם בעבירות סמים ובעבירות אחרות והוא אף ריצה מאסרים בפועל. הרשעתו האחרונה היא בעבירה של החזקת סמים לשימוש עצמי, שנעברה על ידו ביום 18/9/15 והוא נדון בגינה ביום 20/9/16.

12. עם זאת, בנסיבות העניין ובעיקר נוכח הקשיים הראייתיים, עליהם הצהירה ב"כ המאשימה, אני מקבלת את הסדר הטיעון ומשיתה על נאשם 2 את העונשים כדלקמן:

א. 6 חודשי מאסר בפועל, אשר ירצו בדרך של עבודות שירות, על פי חוות דעת הממונה מיום 20.3.18.

הנאשם ירצה את עבודות השירות בהתאם לאמור בחו"ד הממונה, מקום ובמועדים, כפי שפורטו בחו"ד הממונה (או בכל מקום ו/או מועד אחר, עליו יורה הממונה) ועליו להתייבב לתחילת ריצוי העבודות, ביום 28.5.18 בשעה 08:00 ביחידת עבודות השירות, מפקדת מחוז צפון, רח' הציונות 14, טבריה.

הנאשם מוזהר בזה, כי במהלך ריצוי עבודות השירות הוא יהיה נתון למעקב של בדיקות שתן וכי סירוב לבדיקה או בדיקה עם ממצאים חיוביים יהוו עילה להפסקה מנהלית ולריצוי העונש במאסר בפועל.

כן מוזהר הנאשם, כי אין לשתות אלכוהול במהלך העבודה ואין להגיע בגילופין וכי התנהגות מסוג זה תהווה, גם היא, עילה להפסקה מנהלית ולריצוי העונש במאסר בפועל.

עוד מוזהר הנאשם, כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים וכי כל חריגה מהכללים, יהיה בה כדי להוות עילה להפסקה מנהלית ולריצוי העונש במאסר בפועל.

הוסבר לנאשם כי נאסר עליו לשנות את כתובתו ללא שיודיע על כך, מיד, לממונה על עבודות השירות.

ב. אני גוזרת על הנאשם מאסר על תנאי בן 12 חודשים והתנאי הוא, שבמשך 3 שנים מהיום לא יעבור כל עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. אני מחייבת את נאשם 2 לשלם למתלון פיצוי בסך של 10,000 ₪.

הפיצוי ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1.1.2019 ובכל 1 לכל חודש שלאחריו.

לא ישולם תשלום אחד במלואו ובמועדו, תעמוד כל יתרת הפיצוי לפירעון מיד.

עניינו של נאשם 1:

תסקיר שירות המבחן

13. מתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של נאשם 1 עולה, כי הוא בן 23, רווק, עלה לארץ עם הוריו מאוקראינה בגיל 5 ומתגורר עם הוריו בקריית חיים. לנאשם 1 בעיה בשמיעה ולאחרונה הוא הגיש תביעת נכות לביטוח לאומי בשל כך.

אביו של הנאשם (בן 49) עובד כאחראי אולם ספורט, ואמו (בת 52), עובדת כטבחית באולם אירועים. לנאשם אח אשר חולה במחלה קשה, וסובל מבעיות נפשיות. לאחרונה תרם הנאשם לאחיו מח עצם, והוא דואג לבריאותו.

14. אין לנאשם הרשעות קודמות. לדבריו, הוא למד 3 שנים בפנימיית "כדורי" אך נשר בשל בעיות אישיות. לאחר מכן סיים 12 שנות לימוד בבית ספר "עמל", ובמסגרת הלימודים קיבל הכשרה בתחום הקירור, מיזוג האוויר, וחשמל מעשי.

הנאשם הסביר, שבמסגרת לימודיו, התחבר עם קבוצה שולית, המאופיינת בהתנהלות אנטי סוציאלית, וכך החלה מעורבותו עם החוק. הוא שירת בצבא 3 חודשים בלבד. בזמן שירותו הצבאי, התדרדר מצבו של אחיו עד מאוד, והוא חש חרדה ודאגה רבה לגורלו. דבר זה הוביל להתדרדרות במצבו הנפשי של הנאשם והוא נזקק לאשפוז פסיכיאטרי. לאחר האשפוז קיבל פטור מהשירות על רקע מצבו הנפשי ושוחרר.

במקביל ללימודיו, עבד הנאשם תקופה קצרה בתחום המזגנים ולאחר השירות הצבאי, עבד מספר חודשים כעוזר חשמלאי. מזה שנה וחצי אינו עובד, לטענתו - בשל בעיית השמיעה והניתוחים שעבר באוזנו.

הנאשם החל לשתות אלכוהול בגיל 15 ומגיל 17, הוא עושה שימוש בסמים, תחילה בקנאביס ובהמשך גם בסמים קשים. ניסיונות שעשה להפסיק את השימוש בסמים, לא צלחו.

הנאשם הודה, ולוקח אחריות על מעשיו. לטענתו, בזמן האירוע הוא היה תחת השפעת סמים ואלכוהול. הוא הביע רצון לחזור לטיפול בהתמכרויות ולשקם את חייו. לדבריו, הוא מכיר את הקורבן מגיל צעיר ודואג לשלומו.

עמוד 5

15. להערכת שירות המבחן, קיים פער בין התדמית אותה מנסה הנאשם להציג בפניו, לבין התנהלותו במציאות. קצין המבחן התרשם שהצהרות הנאשם, לפיהן ברצונו לחזור לטיפול בהתמכרות, אינן נובעות מחיבור אמיתי לצורך בשינוי אורחות חיו, אלא מהחשש למיצוי הדין עמו.

שירות המבחן התרשם, כי, נוכח התנהלותו העבריינית של הנאשם, דפוסי התנהגות אימפולסיביים ואלימים, השימוש בחומרים ממכרים, העדר בשלות של מנגנוני פיקוח פנימיים, וחוסר הצלחתו להתמיד ולשתף פעולה בהליך הטיפול שהוצע לו בעבר, קיים סיכון גבוה להישנות העבירה בעתיד.

לפיכך, התסקיר אינו כולל המלצה כלשהי בעניינו של הנאשם, מעבר להמלצה להורות לשירותי שב"ס לבחון את צרכי הטיפולים של הנאשם.

טיעוני המאשימה לעונש

16. ב"כ המאשימה הגישה טיעונים כתובים לעונש (סומנו ע/2), ובישיבת יום 12/04/2018 הוסיפה טיעונים בע"פ כדלקמן:

17. תחילה, ציינה ב"כ המאשימה, את חומרת העבירות שביצע הנאשם, את התופעה ההולכת וגוברת של אלימות ושימוש בסכינים כדי "לפתור" סכסוכים, כמו גם את הנזקים החמורים וארוכי הטווח, הנגרמים מביצוע עבירות מסוג אלו לחברה כולה, תוך הטלת פחד ואימה על כלל הציבור.

לדידה, הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו באירוע האלים הם בעיקר: פגיעה בשלמות הגוף ובבריאותו, פגיעה בביטחון האישי, ופגיעה בשלום הציבור.

18. המאשימה טענה, כי מתחם הענישה הראוי נע בין 3.5 ל-5.5 שנות מאסר בפועל. בהתייחס לעונש שיש להטיל על הנאשם, ביקשה ב"כ המאשימה, לקבוע את עונש המאסר שיושת עליו באמצע המתחם וכן להשית עליו מאסר על תנאי מרתיע, ולחייבו בתשלום פיצוי משמעותי למתלונן.

19. בהתייחס לנזק שנגרם, הודגש, כי הנאשם, שתכנן את הדקירות מראש והצטייד בסכין, גרם למתלונן נזק רב, דקר אותו דקירות קשות ועמוקות הן בירך והן בבטנו. כתוצאה מהדקירות הובהל המתלונן לניתוח חירום, הוא איבד דם רב ונשקפה לו סכנת חיים.

כמו כן הדגישה המאשימה, כי אין להתעלם מכך שהאירוע היה עלול, חלילה, להסתיים בנכות או במותו של המתלונן. שכן, לאחר שדקר הנאשם את המתלונן, הוא ברח מן המקום והותיר אותו שותת דם, מבלי להזעיק עזרה. רק בנס ניצל המתלונן ע"י עוברי אורח ששהו במקום.

20. ב"כ המאשימה הפנתה לתסקיר וציינה כי לנאשם, אשר משתמש בסמים, הוצע בעבר הליך טיפולי אך הוא התקשה להפיק תועלת מההליך השיקומי בו השתתף ולא התמיד בכך. עוד ציינה, כי במסגרת התסקיר נרשם, כי קיים

סיכוי גבוה לביצוע עבירות דומות בעתיד.

ב"כ המאשימה הגישה אסופת פסיקה וביקשה למצות את הדין עם הנאשם, להשית עליו עונש בהתאם למתחם הענישה שהובא לעיל, ובהתאם למדיניות הענישה המקובלת.

ראיות לעונש מטעם נאשם 1

21. שמעתי את עדות הוריו של נאשם 1.

אמו, גב' סוולנה ברטיק, הביע צער רב על מה שקרה. לדבריה, הנאשם ילד טוב, מאוד עוזר בבית, לפני שנתיים וחצי תרם לאחיו החולה מח עצם וטיפל זמן רב באחיניתו, אותה אמצו לחיק משפחתם, לאחר שאחותו של הנאשם התגרשה ולא יכלה לטפל בילדתה. העדה ביקשה מבית המשפט להתחשב בנאשם ולא להטיל עליו עונש קשה.

אביו של הנאשם מר מיכה ברטיק ציין את הבעיות באזנים מהן סובל נאשם 2 עוד מילדותו וכן את העזרה הרבה של נאשם 1 בבית ואת נכונותו לעזור לאחרים והביע צער על כל מה שקרה.

טיעוני נאשם 1 לעונש

22. הסנגורית ציינה תחילה, את גילו הצעיר של הנאשם ואת עברו הנקי. לדבריה, הנאשם נמצא במעצר מזה 7 חודשים, שומר על הכללים, ולא נרשמו לחובתו הפרות סדר כלשהן. כן ביקשה להתחשב במצבו הרפואי.

לדבריה, הנאשם הפנים והבין את חומרת מעשיו, לקח אחריות על העבירות, והביע אמפתיה למתלונן.

23. הסנגורית הפנתה לטבלת הפסיקה שהגישה (סומנה נ/1), וציינה כי קיימת קשת רחבה של ענישה בעבירות אלו, וכי ניתן למצוא גזרי דין רבים אשר כללו עונשים קלים, משישה חודשי מאסר בעבודות שירות ועד שנה וחצי מאסר.

היא הדגישה, כי גזרי הדין אליהם הפנתה המאשימה, חמורים בהרבה מהמקרה דנן, וגם מתחם הענישה שהוצע ע"י המאשימה, הוא מתחם שאינו עולה בקנה אחד עם כתב האישום המתוקן, אלא מתאים לעבירות החמורות יותר שהוצגו בכתב האישום המקורי.

24. לטענתה, מאחר שעל פי חוק העונשין עונשו של המסייע לעבירה יעמוד על מחצית מהעונש של מבצע העבירה, ולאור כך שהמאשימה ביקשה להטיל על המסייע 6 חודשי מאסר בלבד, אין המאשימה יכולה להציע, לגבי מבצע העבירה, מתחם אשר הרף הנמוך שלו (3.5 שנות מאסר) הוא פי 7 מהעונש שהיא מבקשת להשית על המסייע. לטענתה, מדובר במתחם שאינו פרופורציונלי לעונש של המסייע.

לטענת הסנגורית, מתחם העונש ההולם לגבי נאשם 1, בנסיבות העניין, נע בין 6 חודשי מאסר שניתן לבצעם בעבודות שירות, לבין שנה וחצי עד שנתיים מאסר בפועל.

25. כן נטען, כי עובדות כתב האישום, מעורפלות, ואינן מגלות את הרקע לאירוע. בכתב האישום המתוקן קיים חסר משמעותי בעניין זה, ועל חסר זה לפעול לטובת הנאשם.

הסנגורית הפנתה לתסקיר, והדגישה כי הנאשם הוא צעיר אשר מתמודד עם נסיבות אישיות ומשפחתיות מורכבות ביותר. מדובר במשפחה של מהגרים עם קשיי פרנסה רבים, הוריו העידו עליו שהוא ילד טוב, שעוזר בבית, תרם לאחיו החולה מח עצם, דאג מאוד לאחייניתו שאומצה על ידי הוריו וטיפל בה, ויש להביא כל אלה בחשבון, בעת גזירת דינו.

הסנגורית ביקשה להתחשב בנאשם, לתת לו הזדמנות נוספת לשיקום, ולא למצות עמו את הדין.

דברי הנאשם

26. הנאשם אמר שהוא מתחרט מאוד על מה שעשה, ומקווה שהמתלונן יסלח לו. הוא ביקש להתחשב בגילו הצעיר, בעברו הנקי, במצב משפחתו ולתת לו הזדמנות לחזור למוטב ולהשתקם. הוא הגיש מכתב סליחה מטעמו ובו רשם את הדברים (סומן נ/2).

דיון וגזירת הדין לגבי נאשם 1

קביעת מתחם העונש ההולם

27. תיקון 113 לחוק העונשין קובע כי "העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו" (סעיף 40ב' לחוק העונשין).

הכלל המנחה הוא, קיום יחס הולם בין חומרת העבירה ומידת האשמה של הנאשם, לבין מידת העונש שיקבל. לצורך כך, על ביהמ"ש להביא בחשבון את הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה, את מידת הפגיעה בערכים אלו, הנזק, הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ומדיניות הענישה הנהוגה.

28. הפגיעה בערכים החברתיים: במקרה דנן, אין כל חולק, כי העבירות בהן הורשע הנאשם, הן עבירות חמורות. על חומרתן ניתן ללמוד מהעונש המרבי שנקבע בצד העבירות - בגין עבירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, אשר כוללת נשק קר - 14 שנות מאסר, ובגין החזקת סכין - 5 שנות מאסר.

הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מהמעשה הם בעיקר: שלום הגוף, תחושת הביטחון של הפרט, הגנה על חיי אדם, שלום הציבור. אין ספק, כי הפגיעה בערכים אלה, היא פגיעה קשה ומהותית. הנאשם ביצע את העבירה בחשיכה, באופן מפתיע, מבלי שהמתלונן היה מודע לסכנה, ומבלי שיכול היה להתכונן לכך. מכתב האישום עולה כי העבירה בוצעה לאחר תכנון מוקדם. הנאשם הצטייד מראש בסכין, המתין למתלונן והתנפל עליו, תוך שהוא דוקר אותו במקומות רגישים

בגוף, דבר שעלול היה להוביל לתוצאה קטלנית. כל זאת עשה הנאשם בצורה קרה ומחושבת, מבלי שהמתלון התגרה בו, וללא כל רחמים.

29. בסופו של האירוע, בחר הנאשם לברוח מהמקום, יחד עם אחרים, ולהפקיר את המתלון בזירת האירוע כשהוא מדמם ושותת דם עם פגיעות קשות ומסוכנות. הנאשם לא הזעיק כל עזרה, והתעלם לחלוטין מההשלכות הקשות שהיו עלולות להיגרם כתוצאה ממעשיו.

אין ספק בליבי, כי הנאשם הבין היטב את שעשה, ויכול היה בכל רגע לבחור להפסיק מעשיו, אך הוא בחר להמשיך ולבצע את העבירות הנפסדות בקור רוח, ללא כל מורא מהחוק.

30. בהתייחס לנזק שנגרם כתוצאה ממעשיו הפסולים של הנאשם - לפי התיעוד הרפואי שהוגש, נדקר המתלון בשני מוקדים בגופו (בטן וירך) בצורה קשה ועמוקה. כתוצאה מהדקירות הוא איבד דם רב, והובהל לניתוח חירום ואחריו לניתוחים נוספים. נשקפה לו סכנת חיים והוא היה מאושפז במשך 14 יום.

אמנם לא הוגש דוח המפרט את מצבו הרפואי העדכני של המתלון, אך אין להתעלם מכך, שפגיעה שכזו, מעבר לפן הגופני, משפיעה גם על נפש האדם. לא קשה להסיק, כי אירוע שכזה המלווה ברגעי חרדה וחוסר אונים, ילווה את המתלון במחשבותיו עוד שנים רבות, ובוודאי זרע בו פחדים רבים שלא קל להתגבר עליהם.

כמו כן, אין להתעלם מכך, שאך במזל אירוע זה לא הסתיים במוות או בנכות. אין ספק כי פוטנציאל הנזק היה גבוה יותר, ובנקל יכולה היה האירוע כולו, להסתיים בטרagedיה.

31. סבורה אני, כי יש לייחס חומרה יתרה להשגת המתלון פצוע ומדמם בזירת אירוע, ללא הזעקת כל עזרה, וחומרה נוספת יש לייחס לאכזריות בה בוצעו הדקירות.

32. בהתייחס למדיניות הענישה הנוהגת, נקבע בפסיקה זה מכבר, כי יש צורך בענישה מחמירה ומרתיעה בעבירות שכאלו, זאת במטרה להכווין נורמות התנהגות המגנות נפסדת ובריונית שכזו, להעביר מסר שלילי והרתעה לעבריינים, ולשמור על האינטרס הציבורי ושלטון החוק.

יפים לעניין זה, הדברים שנאמרו בבש"פ 2181/94 מיכאלי נ' מדינת ישראל (22.04.1994) שם נפסק כי:

"יש שמכנים דרך זו 'תרבות הסכין', ואילו אני אכנה אותה תת-תרבות הסכין, שלא ידעתי כיצד ניתן לזווג תרבות עם סכין. נמצא לנו כי תת-תרבות הסכין החלה לפשוט במקומותינו בשנים האחרונות, ומספר האירועים בהם משמשת סכין לפתרון של חילוקי דעות, כביכול, מתרבה והולך. דומה התופעה בעיני לחיידק שצנח אל כדור הארץ ממקומות רחוקים בחלל. בני אדם שעל פני כדור הארץ אין בגופם חיסון טבעי כנגד אותו חיידק, והמגיפה פושה במחנה..".

ראו גם: ע"פ 371/08 מדינת ישראל נ' ביטאו (27.10.2008) שם נאמר:

"בית משפט זה שב ועמד על הצורך במיגור האלימות הגואה בחברה ובתוך כך על הצורך בצמצום תופעת השימוש בנשק קר וחם ליישוב סכסוכים. מציאות בה חילוקי דעות על עניינים של מה בכך הופכים כהרף עין לקטטות אלימות המסתיימות לא פעם בפגיעות קשות למעורבים ואף באובדן חיי אדם, פעמים רבות כתוצאה משימוש בנשק, הינה מציאות מטרידה ביותר - מציאות שלא ניתן ואין להשלים עימה".

להרחבה בנושא ראו: ע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' נאסר חסן (10.11.2009) (פיסקה 21), שם נקבע כי:

"המסר שצריך לצאת מבית משפט זה הוא שחברה מתוקנת אינה יכולה להשלים עם שימוש בסכין לשם פתרון מחלוקות וסכסוכים. יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להלחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד. לפיכך, שעה שנגע האלימות והפרת החוק פושה בחברתנו מן הראוי שידע כל איש ותדע כל אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות ייטו בתי המשפט להשית עליהם עונשי מאסר מאחורי סורג ובריח".

33. הפסיקה אליה הפנו הצדדים: יודגש כי, רוב הפסיקה אליה הפנו באי כוחם של הצדדים, דנה במקרים שונים מהותית מהמקרה דנן, הן מבחינת עברם הפלילי של הנאשמים, והן מבחינת חומרת העבירות. לאור כך, מצאתי להתייחס רק לפסקי הדין שיובאו להלן:

מטעם המאשימה:

ע"פ 935/14 אוסטרוביץ נ' מדינת ישראל (30.11.2014), שם הורשע הנאשם (שהיה בעל עבר פלילי) בעבירה של גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לאחר שדקר את המתלונן בסכין מטבח. למתלונן נגרמו חתכים ביד ובכתף שמאל, וכשהוא ניסה לברוח, דקר אותו הנאשם שוב בצורה עמוקה בשכם. מתחם העונש ההולם בבית המשפט המחוזי נע בין 3.5-5.5 שנות מאסר ובפועל נגזרו על הנאשם 50 חודשי מאסר. ערעורו על חומרת העונש, נדחה.

ע"פ 5089/12 יוסף עובדיה נ' מדינת ישראל (19.02.2013), שם הורשע הנאשם (שהיה ללא עבר פלילי והביע חרטה) בעבירה של גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ובהחזקת סכין, לאחר שדקר את המתלונן דקירה אחת בחלקו הימני של הגב. למתלונן נגרמו חתכים בריאה, שברים בצלעות והוא הובהל לניתוח לאחר שאיבד דם רב. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם 65 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון קיבל את הערעור והעמיד את העונש על 50 חודשי מאסר בפועל.

מטעם הסגורית:

ת"פ 33471-10-14 מדינת ישראל נ' איוב עלי אלצראיעה (מיום 14.07.2016), שם הורשע נאשם צעיר בן 20, ללא עבר פלילי, במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, וזאת לאחר שהכה במקל את

המתלונן וגרם לו לשבר בצלע, שבר ביד ושטף דם בראש. נגזרו עליו 18 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים. ערעור שהוגש על חומרת העונש, נדחה.

ת"פ 52782-11-14 שם הורשע נאשם צעיר בן 19, ללא עבר פלילי, בעבירה של גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לאחר שדקר את המתלונן עם מברג בגבו העליון ובזרוע שמאל, דבר שגרם לו לאשפוז ולהכנסת נקז חזה תחת הרדמה. נגזרו עליו 12 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים, ערעור על חומרת העונש נדחה.

34. בהתייחס לשאר פסיקה אליה הפנו הצדדים אומר עוד, כי פסקי הדין אשר הובאו ע"י המאשימה, חמורים מהמקרה דנן וגם הפגיעות אשר נגרמו שם למתלוננים, חמורות מאלו שנגרמו כאן. כמו כן, לחלק מהנאשמים שם, עבר פלילי מכביד, להבדיל מעניינו.

בהתייחס לשאר פסיקה שהובאה ע"י הסנגורית, אדגיש, כי מדובר בפסיקה שחומרתה קלה בהרבה מחומרת העבירות במקרה דנן, ומדובר בה בנאשמים צעירים ביותר, על גבול הקטניות.

35. כתב האישום לוקה בחסר עובדתי, גם בהתייחס לעובדות הרלבנטיות לעניינו של נאשם 1. בין היתר לא נכתב בו הרקע למעשה ולא צוינו היחסים בין שני הנאשמים ומערכת הכוחות ביניהם. בהקשר לכך לא אוכל להתעלם מפער הגילים בין נאשם 2, שהוא בן 35 לבין נאשם 1 שהוא בן 23 שנים בלבד. לא אוכל שלא לתהות הכיצד נאשם 2, המבוגר בשנים כה רבות מנאשם 1, מסייע לנאשם 1 ומאבטח אותו, שעה שנאשם 1 הוא זה שדוקר את המתלונן.

מתחם עונש הולם נקבע גם על פי נסיבות ביצוע העבירה. מאחר שאלה לא נחשפו בפניי ומאחר שבשל הנתונים הזעומים שיש בידי נמנע ממני להבין את הסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירה [סעיף 40ט(5) לחוק העונשין], אך דומה שרוב הנסתר על הנגלה, ראוי שאביא חֶסֶר זה, הקיים בפירוט נסיבות ביצוע העבירה, בחשבון, לטובתו של נאשם 1.

בהתחשב בכל האמור לעיל, ובשים לב למדיניות הענישה הנהוגה בעבירות מסוג אלה, בנזק שנגרם והפוטנציאלי, בערכים החברתיים המוגנים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם ותוך שאני נותנת משקל גם לחסר בנסיבות ביצוע העבירה, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן, נע בין 30 ל- 50 חודשי מאסר בפועל.

גזירת הדין בתוך המתחם

36. הענישה לעולם אינדיבידואלית ותלויה בנסיבותיו של הנאשם הספציפי. ראו: ע"פ 10444/06 עייני נ' מדינת ישראל (25.04.2007); וכן סעיף 40יא לחוק העונשין.

37. לקולה אתחשב לקולה בגילו הצעיר של הנאשם, בכך שאין לו כל עבר פלילי, בנסיבות חייו המורכבות, הקשיים

בהם הוא ומשפחתו נתקלו במהלך חייהם ובמאמציו של הנאשם לסייע למשפחתו ולהתגבר על הקשיים, כעולה מתסקיר שירות המבחן.

כן אביא בחשבון את הפגיעה הצפויה בנאשם ובמשפחתו במידה ויוטל עליו עונש מאסר ארוך מאחורי סורג ובריא, ואת מצבו הרפואי של הנאשם עצמו.

עוד אתחשב לקולה, בהודאתו של הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן, אשר חסכה זמן שיפוטי יקר ומעידה על לקיחת אחריות ועל חרטה. גם בפניי הביע הנאשם חרטה ואזקוף זאת לזכותו.

38. עוד יש להביא בחשבון את העונש שנגזר על נאשם 2 ואת הפער הנכון בין העונשים שייגזרו עליהם, מבלי לשכוח, כמובן, שהעבירה בה הורשע נאשם 2, על נסיבותיה, קלה משמעותית מהעבירות בהן הורשע נאשם 1, דבר המצדיק, בפני עצמו, פער ענישה ניכר.

39. לא אוכל להתעלם מהאמור בתסקיר לעניין כישלונו של הליך טיפולי קודם בו שולב הנאשם ומהערכת שירות המבחן לפיה קיים סיכון גבוה להישנות ביצוע עבירות העבירה בעתיד, על רקע האמור בתסקיר בנוגע לדפוסי ההתנהגות של הנאשם.

עם זאת, מאחר שזה מאסרו הראשון של הנאשם, סבורה אני שיש לגזור עליו עונש ברף התחתון של המתחם אותו קבעתי, על מנת לעודד אותו לעבור הליך שיקומי בבית הכלא, כך שעם סיום מאסרו לא ישוב לבצע עבירות.

40. אשר על כן, אני גוזרת על נאשם 1 את העונשים הבאים:

א. 30 חודשי מאסר בפועל (בניכוי ימי מעצרו מיום 17.09.2017).

ב. מאסר על תנאי בן 12 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור במשך 3 שנים, מיום שחרורו מהמאסר שנגזר עליו בתיק זה, כל עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. אני מחייבת את נאשם 1 לשלם למתלון פיצוי בסך של 20,000 ₪.

הפיצוי ישולם ב- 10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מ- 90 ימים מעת שחרורו של הנאשם מהמאסר שנגזר עליו בתיק זה.

לא ישולם תשלום אחד במלואו ובמועדו, תעמוד כל יתרת הפיצוי לפירעון מיד.

41. רשויות שב"ס יבחנו את בקשתו של הנאשם להשתלב בהליך טיפולי ואת התאמתו להשתתף בהליך כזה,

ובמידה ויימצא מתאים, ישלבו אותו בהליך שיקומי המתאים לו.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

המזכירות תמציא את גזר הדין לממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, ב' אייר תשע"ח, 17 אפריל 2018, בהעדר הצדדים.